

2023-11-14

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2023-01047

Styrdokument för krisberedskap

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar *Strategisk handlingsplan för krisberedskap 2023–2026*, enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 14 november 2023
2. Kommunstyrelsen antar *Plan för extraordinära händelser 2023–2026*, enligt bilaga 2 till tjänsteskrivelse daterad den 14 november 2023
3. Kommunstyrelsen antar *Utbildnings- och övningsplan 2023–2026*, enligt bilaga 3 till tjänsteskrivelsen daterad den 1 november 2023.

Sammanfattning av ärendet

För varje mandatperiod ska kommunen ta fram styrdokument för sitt arbete med krisberedskap, vilket framgår av Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019–2022 (förlängd till och med 31 december 2023) mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Överenskommelsen syftar till att öka samhällets krisberedskap på lokal nivå.

I enlighet med överenskommelsen har kommunen upprättat styrdokumentet *Strategisk handlingsplan för krisberedskap 2023–2026*. Handlingsplanen beskriver hur kommunens arbete med krisberedskap är organiserat, hur risk- och sårbarhetsanalysprocessen fungerar och redogör för ambitionsnivåer gällande geografiskt områdesansvar samt vilka fokusområden som är prioriterade för Nacka kommuns krisberedskapsarbete under mandatperioden.

Till kommunens styrdokument för krisberedskap *Strategisk handlingsplan för krisberedskap 2023–2026* hör även *Plan för extraordinära händelser* samt *Utbildnings- och övningsplan*.

Plan för extraordinära händelser syftar till att tydliggöra ansvar, organisation och funktioner för krisledningen på övergripande nivå. *Utbildnings- och övningsplan* underlättar för kommunen att på ett strukturerat sätt vidmakthålla och utveckla den egna organisationens kunskap och förmåga vad gäller krisberedskap och civilt försvar.

Utöver dessa dokument finns även inom samma ramverk *Reglemente för krisledningsnämnden* samt en övergripande *Risk- och sårbarhetsanalys*, beslutade i november 2022 respektive oktober 2023, den senare är redan inrapporterad till länsstyrelsen.

Ärendet

Bakgrund

Kommunerna, länsstyrelserna och MSB arbetar tillsammans för att öka samhällets krisberedskap på lokal nivå. Detta framgår av Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019–2022 (förlängd till och med 31 december 2023) mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Varje mandatperiod ska kommunen ta fram styrdokument för sitt arbete med krisberedskap.

Överenskommelsen reglerar även ersättning, uppgifter och därtill kopplat stöd för kommunernas arbete med krisberedskap under samma period, så kallade 2:4-medel. Staten betalar årligen denna ersättning - huvudsakligen baserad på invånarantalet - till kommuner för fullgörande av uppgifter enligt lagen. För Nacka kommuns del blir summan ca 3,8 miljoner kr per år, under de närmaste åren.

Överenskommelsen om kommunernas krisberedskap utgår från Lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (förkortad LEH), Förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (förkortad FEH) och kommunallagen¹. I Överenskommelse om kommunernas krisberedskap, kap 5.3 har MSB och SKR fastslagit vilka uppgifter som måste finnas med i styrdokumentet.

Styrdokumentet ska innehålla:

- övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden
- övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund
- kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys
- kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar
- vilken planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden

Styrdokumentet talar om hur kommunen arbetar med krisberedskap på en övergripande nivå och ska påvisa att kommunen har de planer och dokument som krävs för att

¹ Kap 5 1§ Kommunallagen 2017:725

upprätthålla verksamheter vid kris och vid höjd beredskap, enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Detta styrdokument, *Strategisk handlingsplan för krisberedskap 2023–2026*, ska vara beslutat av kommunfullmäktige senast 31 december under mandatperiodens första år och därefter rapporteras till länsstyrelsen. I enlighet med överenskommelsen ska även en reviderad utbildnings- och övningsplan samt en plan för extraordinära händelser för perioden upprättas.

Nacka kommuns krisberedskap

Den övergripande målsättningen för Nacka kommuns krisberedskapsarbete, som framgår i förslaget till den Strategiska handlingsplanen, föreslås förbli oförändrat från den tidigare mandatperioden och kan sammanfattas som följer:

- Säkerhet och trygghet för dem som bor, verkar och vistas i Nacka.
- En robust verksamhet för att säkra kommunens funktionalitet, även under påfrestningar.
- Krisberedskapsarbetet styrs av kommunens risk- och sårbarhetsprocess och övergripande krisplan.
- Kommun och tjänstemannaledning ska ha kunskap om de risker som finns inom kommunens verksamhet och för den egna organisationen specifikt, samt om hur de ska hanteras.
- Det ska finnas aktuella planer för kris- och kontinuitetshantering som möter upp mot kartlagda risker på lokal som central nivå. Planerna ska svara mot krav på såväl funktionsansvar för samhällsviktiga funktioner som informationsansvar, och geografiskt områdesansvar.

Fokusområden för Nacka kommuns krisberedskapsarbete 2023–2026 som framkommit och antagits i och med risk-och sårbarhetsanalysen² är:

- Kompetenshöjande åtgärder inom RSA-arbetet. Enhetliga mallar för risk-och kontinuitetsarbete skall underlätta för verksamheternas beredskapsarbete.
- Krisövningsverksamhet för kommunen och externa anordnare, gärna gemensamt.
- Framtagande av trygghetspunkter i kommunen.
- Prioriteringsarbete gällande framför allt el (exempelvis prioritering av tillgång till mobil reservkraft) och IT (vilka system måste främst fungera i händelse av kris).
- Tydliggöra kommunikationen internt och externt vid kris.
- Klarlägga alternativ plattform för internet.
- Säkerställa adekvat nivå på kommunens informations- och cybersäkerhet.

² Protokollsutdrag_KS_2023-10-02_§286_Risk-_och_sårbarhetsanalys_Nacka

- Vidta förebyggande åtgärder för att efterleva krav enligt säkerhetsskyddslagstiftningen.
- Arbeta för att öka krismedvetenheten hos Nackaborna och på vilket sätt de själva kan bidra till en robust kommun (hemberedskap).

Styrdokument för krisberedskap

I enlighet med överenskommelsen har Nacka kommun upprättat *Strategisk handlingsplan för krisberedskap 2023–2026*. Planen svarar mot krav på styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap och anger övergripande mål och inriktning för detta. Även *Utbildnings- och övningsplan 2023–2026* såväl som *Plan för extraordinära händelser 2023–2026* har tagits fram och ska rapporteras till Länsstyrelsen per den 31 december. Därmed har arbetet med samtliga dessa tre närliggande styrdokument samordnats.

Av lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) framgår att i kommuner och regioner ska det även finnas en särskild nämnd för att fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid (krisledningsnämnd). Detta reglemente för utformningen av kommunens krisledningsnämnd och säkerhetsprövning ska också rapporteras till länsstyrelsen per den 31 december. I Nacka antogs ett nytt reglemente för krisledningsnämnd så sent som i november 2022 som kommer att vara det som rapporteras till länsstyrelsen.³

Nacka kommuns *Strategisk handlingsplan för krisberedskap 2023–2026* sätter ramarna för övrigt krisarbete och ersätter kommunens *Program för krisberedskap 2021–2023*. Planen beskriver hur kommunens arbete med krisberedskap är organiserat, hur risk- och sårbarhetsanalysprocessen fungerar och redogör för ambitionsnivåer gällande geografiskt områdesansvar samt vilka fokusområden som är prioriterade för Nacka kommuns krisberedskapsarbete under mandatperioden.

I enlighet med överenskommelsen har även en *Utbildnings- och övningsplan* för perioden tagits fram. Denna plan underlättar för kommunen att på ett strukturerat sätt vidmakthålla och utveckla den egna organisationens kunskap och förmåga vad gäller krisberedskap och civilt försvar.

En uppdatering har också genomförts av kommunens *Plan för extraordinära händelser* som ersätter *Övergripande krisplan för Nacka kommun*. Plan för extraordinära händelser syftar till att tydliggöra ansvar, organisation och funktioner för krisledningen på övergripande nivå.

³ KFKS 2022-00380, KF 2022-11-14 §288 Reglemente för krisledningsnämnden

Sammanfattningsvis är styrdokumenterna för 2023–2026 mer detaljerade än föregående styrdokument för perioden. De tar ett tydligare avstamp i risk- och sårbarhetsanalysen för perioden och bygger på de fokusområden och åtgärdsförslag som framkommit där. Två av dokumenterna har döpts om för att bättre beskriva innehållet.

Utöver dessa dokument finns även inom samma ramverk en övergripande risk- och sårbarhetsanalys, beslutad i oktober 2023 och redan inrapporterad till länsstyrelsen.⁴

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaderna för kommunens ansvar kopplat till styrdokument för krisberedskap hanteras inom beslutad budget. Respektive nämnd har ansvar inom sina budgetar och kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar inom sin budget.

Kommunen erhåller statsbidrag som till vissa delar finansierar ansvaret kopplat till kriser och allvarliga händelser. Det är Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) som disponerar 2:4-medel för krisberedskap. Länsstyrelserna följer årligen upp och bedömer hur kommunerna använt medlen.

Konsekvenser för barn

Styrning av säkerhetsarbetet i Nacka kommun borgar för att skapa robusthet i kommunens verksamhet, värna individens säkerhet och trygghet, samt att främja hållbar utveckling genom att säkra livsmiljöer, egendom och grundläggande värden. Detta gagnar alla i samhället, stora som små.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 14 november 2023

Bilaga 1, Strategisk handlingsplan för krisberedskap 2023–2026

Bilaga 2, Plan för extraordinära händelser 2023–2026

Bilaga 3, Utbildnings- och övningsplan 2023–2026

Henrik Ahl
Stabschef
Ledningsstaben

Helena Svärth
Kommunstrateg
Ledningsstaben

Kristina Eilert
Säkerhetsstrateg
Ledningsstaben

⁴ KFKS 2023–652, KS 2023-10-02 §286 Risk- och sårbarhetsanalys 2023–2026